

انتشارات اخلاق و تربیت

فقه تربیت! مفهوم تربیت و حیانی

جلد دوم

محمدتقی هادی زاده

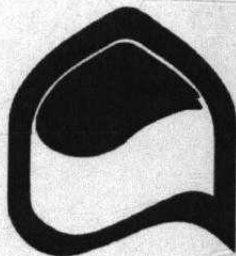
سال ۱۴۰۲

سرشناسه: هادی زاده، محمدتقی، ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پدیدآور: فقه تربیت؛ مفهوم تربیت وحیانی / محمدتقی هادی زاده؛
 ویراستار علی فراهانی.
 مشخصات نشر: قم: مؤسسه فرهنگی هنری اخلاق و تربیت نبوی قم،
 انتشارات اخلاق و تربیت، ۱۴۰۲.
 مشخصات ظاهری: ۹۲ ص.؛ ۱۵ × ۲۲ س.م.
 شابک دوره: ۵ - ۵ - ۹۲۶۸۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸
 شابک جلد (دوم): ۳ - ۹ - ۹۲۶۸۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: اسلام و آموزش و پرورش
 Islamic education
 آموزش و پرورش (فقه)
 Education (Islamic law)
 تربیت اخلاقی-- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Moral education-- Religious aspects -- Islam
 اخلاق اسلامی
 Islamic ethics
 رده‌بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۸
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۰۲۰۴۴

WWW.EAEP.IR

فقه تربیت؛ مفهوم تربیت وحیانی (جلد دوم)

مؤلف: محمدتقی هادی زاده
 ناشر: انتشارات اخلاق و تربیت
 ویراستار: علی فراهانی
 صفحه‌آرا: ابراهیم همایی
 طراح جلد: سید محمد باقر داودی
 نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲
 شمارگان: ۳۰۰ نسخه
 شماره مسلسل انتشار: ۲۱
 شماره مسلسل چاپ اول: ۱۸

انتشارات اخلاق و تربیت

تمامی حقوق نشر مکتوب اثر متعلق به ناشر است
 قم، بلوار شهید صدوقی، خیابان شهید شهبازی، پلاک ۱۳
 انتشارات اخلاق و تربیت
 تلفن: ۰۲۵- ۳۲۹۳۹۲۵۹
 همراه: ۰۹۹۴ ۱۱۸ ۷۷۲۷

۱۱.....	سخن ناشر
۱۳.....	مقدمه

گفتار اول

کارکردهای مفهوم تربیت و مشکلات دستیابی به آن

۱۸.....	اهمیت درک مفهوم تربیت
۱۹.....	یکم: کارکردهای درک مفهوم تربیت در زمینه عملکرد مربی
۱۹.....	۱. تشخیص رفتارهای تربیتی
۲۰.....	۲. تفکیک کار تربیتی از کار آموزشی
۲۰.....	۳. تفکیک رفتارهای تربیتی برخاسته از دیدگاه‌های مختلف
۲۱.....	۴. توانایی ارزیابی رفتارهای خود و دیگران
۲۲.....	دوم: کارکردهای درک مفهوم تربیت در زمینه آموزش
۲۲.....	۱. فراهم شدن زمینه تفاهم و انتقال مطالب به فراگیران حوزه تربیت

۲. تفکیک مباحث مشابه تربیتی از یکدیگر..... ۲۳
۳. تفکیک رویکردهای تربیتی مشابه..... ۲۳
- سوم: کارکردهای درک مفهوم تربیت در زمینه پژوهش..... ۲۴
۱. تشخیص و تمیز حوزه پژوهش و مسائل آن..... ۲۴
۲. فراهم شدن زمینه نقد و ارزیابی..... ۲۵
- مشکلات دستیابی به یک مفهوم جامع و دقیق از تربیت..... ۲۶
۱. درهم آمیختگی حوزه آموزش با حوزه تربیت..... ۲۶
۲. دریافت های متعدد و متکثر از تربیت..... ۲۷
۳. وجود ابعاد متعدد در تربیت و نبود جامع نگری..... ۲۹
۴. تعدد نگرش ها به تربیت با توجه به تعدد فرهنگ ها..... ۲۹
۵. سطوح و زاویه های مختلف در تعریف تربیت..... ۳۱
۶. به کارگیری قالب های متنوع تعریف..... ۳۱
۷. تعدد منابع دستیابی به مفهوم تربیت..... ۳۲
۸. نگرش های مختلف به مسئله تربیتی..... ۳۳
۹. کاربرد تربیت در عرصه های متفاوت و پراکنده..... ۳۴

گفتار دوم

تبیین مفهوم تربیت و حیانی از سه منظر

- بایسته های مفهوم تربیت و حیانی (تربیت انسانی)..... ۳۸
۱. تناسب با ظرفیت و استعداد های انسان..... ۳۸
۲. تناسب با سازوکار وجودی انسانی..... ۳۸
۳. تناسب با هدف و مسیر انسان..... ۳۹

۴۰.....	راه‌های رسیدن به مفهوم تربیت وحیانی
۴۱.....	۱. نیازهای انسان
۴۱.....	الف) نیازهای انسان برای رسیدن به بهترین زیست
۴۱.....	الف-۱) شناخت خود، ظرفیت‌ها و فرصت‌های خود
۴۲.....	الف-۲) شناخت هدف و مسیر
۴۲.....	الف-۳) رهایی از موانع موجود در مسیر
۴۴.....	ب) نیازهای انسان برای قرار گرفتن در جایگاه خود در هستی
۴۵.....	ب-۱) شناخت و انتخاب نقش و جایگاه خود در هستی
۴۵.....	ب-۲) اقدام برای تحقق نقش و جایگاه انتخاب شده در خارج
۴۶.....	۲. تجربه‌های تاویخی بشر
۴۶.....	الف) تجربه بن‌بست‌ها
۴۸.....	ب) تجربه مصائب و رنج‌ها
۵۰.....	۳. استعدادها، قابلیت‌ها و ساخت انسان
۵۱.....	الف) ظرفیت انسان در مقایسه با دغدغه‌ها و خواسته‌ها
۵۳.....	ب) ناسازگاری‌های درون انسان
۵۵.....	ج) شناخت بندها و اسارت‌های پیش‌روی انسان
۵۶.....	د) شناخت ساخت و نظام وجودی انسان

گفتار سوم

مفهوم تربیت وحیانی از منظر واژه‌های وحیانی

۶۲.....	ضرورت تأمل در واژه‌گزینی‌های وحیانی
۶۳.....	نمود یافتن تفاوت نگاه وحی با مکاتب بشری در واژه‌گزینی‌های وحیانی

- نتایج درک اهمیت واژه‌گزینی‌های و حیانی ۶۴
۱. پرهیز از بازگردان واژه‌های و حیانی به فهم و دریافت عرفی خودمان.. ۶۴
 ۲. پرهیز از کاربرد واژه‌های و حیانی پیش از روشن شدن معنا ۶۵
 ۳. پرهیز از بازگردان واژه‌های و حیانی به یافته‌های علمی روز..... ۶۵
 ۴. استفاده از تمام واژه‌های و حیانی..... ۶۵
- واژه‌های و حیانی مرتبط با انسان ۶۶**
- یکم: واژه‌های بیانگر مراحل حرکت و رویش انسان..... ۶۶
 ۱. اسلام ۶۶
 ۲. ایمان ۶۷
 ۳. تقوا ۶۷
 - دوم: واژه‌های بیانگر وضعیت تلاش و حرکت انسان ۶۸
 ۱. «حیات» و «هلاک» ۶۹
 ۲. خُسْر ۷۰
 ۳. «هدایت به رشد» ۷۱
 ۴. «غی» و «رشد» ۷۲
 - سوم: واژه‌های بیانگر موانع موجود در مسیر انسان ۷۳
 - چهارم: واژه‌های بیانگر کارهای مورد انتظار از انسان ۷۵
 - پنجم: واژه‌های مرتبط با دشواری‌ها و سختی‌ها و مشکلات مسیر انسان. ۷۶
 - ششم: واژه‌های بیانگر حرکت انسان ۷۸
 - هفتم: واژه‌های بیانگر هدف انسان ۷۹
 ۱. قیام به قسط ۸۰
 ۲. عبودیت ۸۱

۸۱	۳. رشد
۸۲	هشتم: واژه‌های بیانگر مراحل رشد انسان
۸۴	واژه‌های وحیانی مرتبط با رسول خدا ﷺ
۸۴	یکم: واژه‌های بیانگر وظایف پیامبر اکرم ﷺ
۸۴	۱. هدایت
۸۵	۲. ذکر
۸۶	۳. تزکیه
۸۷	۴. دعوت به حکمت
۸۸	دوم: واژه‌های بیانگر آنچه به پیامبر اکرم ﷺ داده شده
۸۹	سخن پایانی
۹۱	فهرست منابع

آموزه‌های اسلامی فرصت زندگی خوب و متعالی را برای انسان‌ها ایجاد کرده است. در طول تاریخ، اسلام‌شناسان بسیاری در راه تبیین آموزه‌های اسلامی، متناسب با نیازهای جامعه تلاش کردند. با این وجود انقلاب اسلامی، فرصت ویژه‌ای را در اختیار دانشمندان علوم اسلامی قرار داد تا آموزه‌های ناب را از دریای معارف قرآن و اهل بیت استخراج کنند و در اختیار جامعه علمی و عموم مردم قرار دهند. در این راستا یکی از مهم‌ترین عرصه‌ها، تدوین و ترویج علوم انسانی با رویکرد اسلامی است و امروزه بسیاری از دانشمندان و اسلام‌شناسان دغدغه تدوین علوم انسانی با رویکرد اسلامی دارند.

از اهداف انتشارات اخلاق و تربیت، چاپ و انتشار آثار و پژوهش‌های بنیادین و کاربردی در راستای توسعه اخلاق و روان‌شناسی و مشاوره با رویکرد اسلامی است که تاکنون با همت اساتید، پژوهشگران و دانش‌پژوهان در این حوزه، کتاب‌های متعددی به زیور طبع آراسته و در اختیار جامعه علمی و عموم مردم قرار داده است.